

A Fővárosi ítéltábla ... jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Szabó és Mater Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző neve) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen biztosítási díj megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2015. október 8-án kelt 32.G.40.026/2015/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 12., az alperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú részperköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2008. május 5-én a perben nem álló ... Egyesület és az alperes között nemzetközi árufuvarozási felelősségbiztosítási szerződés jött létre. Az elfogadott biztosítási ajánlat szerint a biztosítási díj mértéke az alperes fuvarozási díjbevételeinek 1,8%-a. A fuvardíj bevétel alapján történő díjszámítással kapcsolatban a ... Egyesület Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Felelősségbiztosítási Szabályzatának (a továbbiakban: szabályzat) 1.2.2. pontja úgy rendelkezik, hogy a szerződő (biztosított) köteles a biztosítóval minden naptári év június 5-ig írásban közölni a tárgyévvel megelőző naptári évben általa kiszámlázott bruttó nemzetközi fuvardíjak összegét forintban és egyidejűleg köteles megküldeni az annak alapjául szolgáló mérleget. Ez az adat képezi az alapját a tárgyévi biztosítási díj megállapításának.

Az alperes által közzétett éves beszámolók alapján a nemzetközi árufuvarozásból származó bruttó díjbevétele a következő volt:

- 2009. év 837.244.000 forint,
- 2010. év 902.498.000 forint,
- 2011. év 1.076.485.000 forint.

Az alperes biztosítási díj címén 2009-ben 1.692.968 forintot, 2010-ben 1.689.957 forintot, 2011-ben 1.689.960 forintot fizetett meg a ... Egyesület részére.

2009. december 1-jén a ... Egyesület az alperestől kérte a szabályzat 1.2.2. pontja alapján a tárgyévvel megelőző naptári évben kiszámlázott bruttó nemzetközi fuvardíjak összegének közlését, továbbá a mérleg megküldését a tárgyévi biztosítási díj megállapítása érdekében. A 2009. december 7-én kelt válaszában az alperes közölte, hogy a 2008. évben teljesített nemzetközi fuvarozás kiszámlázott értéke 113.014.729 forint, mellékelte a 2008. évi egyszerűsített éves beszámolót.

2011. szeptember 16-án a ... Egyesület az alperestől kérte a 2008-2009. és 2010. évek bruttó nemzetközi fuvardíj bevételeinek mérleg adatai utólagos megküldését, majd a felhívást

megismételte, de választ egyikre sem kapott. A 2011. november 24-én kelt levelében a biztosítási szerződést felmondta 2011. december 31-i nappal. Ezt követően az alperes hivatalosan elérhető cégnyilvántartási adataiból megállapította az alperes által elért bruttó nemzetközi fuvardíj bevétel összegét, amelynek alapján 2009-2010. és 2011. években fizetendő biztosítási díj 40.553.669 forint volt, ehhez képest az alperes 5.072.885 forintot fizetett meg, ezért a 2012. október 4-én kelt levelében a különbözetként mutatkozó 35.480.784 forint megfizetésére felszólította az alperest.

A PSZÁF a 2011. március 11-én kelt ... számú határozatával engedélyezte, hogy a ... Egyesület, mint állományt átadó fél az állományába tartozó belföldi és nemzetközi fuvarozói felelősségbiztosítási szerződéseit 2011. április 11-i hatállyal a Felügyelethez 2011. január 8-án benyújtott állományátruházási szerződésben meghatározott feltételek szerint a felperesre, mint állományt átvevő félre átruházza.

A ... Egyesület, mint átruházó és a felperes, mint átvevő között létrejött 2011. április 11-ére dátumozott szerződés szerint a ... Egyesület átruházza a biztosítási állományát, köztük a nemzetközi fuvarozó felelősségbiztosítási szerződéseit is. A szerződés 1.3. pontja értelmében, az állomány átruházásával 2011. április 1-től az átruházott állományba tartozó szerződések tekintetében a vevő (felperes) válik az átruházó jogutódjává. A 4.3. pont értelmében a vevő (felperes) az állományátruházás időpontjától, azaz 2011. április 1-jétől az állományba tartozó szerződések tekintetében az átruházó általános jogutódjává válik, így minden, a biztosítási szerződésből eredő kötelezettséget a vevő köteles teljesíteni, illetőleg minden jogosultságot a vevő gyakorolhat. A szerződés 4.4. pontja szerint az állomány részét képező szerződések tekintetében befolyó biztosítási díjakból az állományátruházás időpontját megelőző időszakra vonatkozó díjak az átruházót, az ezt követő időszakra vonatkozó biztosítási díjak a vevőt illetik.

2013. június 4-én a ... Egyesület és a felperes között ún. díjperlési megállapodás jött létre, amiben rögzítették, hogy a 2011. április 1-jei állományátruházás alapján a felperes állományába került az alperes 2008. május 5-én megkötött felelősségbiztosítási szerződése is. Rögzítették, hogy az alperes biztosítási díj alapját a fuvarozási díjbevétel képezte, amelyhez nem szolgáltatott adatot, ezért a díjat a fuvarozási díjbevétel folyamatos emelkedése ellenére alapdíjon fizette. A fizetett és a ténylegesen fizetendő díj közötti különbözet összegét 35.480.784 forintban határozta meg. A megállapodásban utaltak a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (Bit.) 93. § (1) bekezdésére, továbbá az állományátruházási szerződés 4.4. pontjára és arra, hogy a díjperlés eredményességét követően a befolyt díj ezen szerződéses pontnak megfelelően kerül elosztásra.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2015. március 11-én benyújtott keresetében az alperest 35.480.784 forint biztosítási díj és ennek 2012. október 19-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 536. § (1) bekezdése és a 277. § (1) bekezdése alapján.

Arra hivatkozott, hogy a PSZÁF által engedélyezett állományátruházási megállapodás értelmében a ... Egyesület által megkötött nemzetközi közúti árufuvarozási felelősségbiztosítási szerződéseket - az alperessel kötött szerződést is - átvette. Az alperes nem a szerződés 1.2.2. pontja alapján fizette a biztosítási díjakat, ezért a 2009., 2010. és 2011. évekre a díjbevétel arányában fizetendő biztosítási díj ki nem egyenlített részére tartott igényt.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte, vitatta a jogalapot és az összegszerűséget is.

Kétségbe vonta, hogy a felperes a biztosítási díj követelés tekintetében a ... Egyesületnek a jogutódja lenne, amit a következőkre alapított: egyrészt hogy a biztosító a szerződést felmondta, ezért a felperes jogosultságai vele szemben megszűntek; másrészt a PSZÁF a 2011. január 18-án benyújtott állományátruházási szerződéshez járult hozzá, míg a perbeli állományátruházási

szerződés 2011. április 1-jén kelt. Az állományátruházási szerződésben a szerződő felek nem állapodtak meg abban, hogy a felperes jogosult volna az elmaradt díjak érvényesítésére, erre tekintettel keresetösségi joga sincs. Ezen túlmenően állította, hogy díjfizetési kötelezettségének eleget tett.

A kereset összecszerűségét azért vitatta, mert a mérlegben a belföldi fuvarokból származó árbevételek is szerepelnek, amely nem lehet a nemzetközi fuvarozáshoz kapcsolódó biztosítás díjának alapja. Állította, hogy a részére megküldött egyenlegközlők egyetlen esetben sem mutattak ki tartozást. Hivatkozott arra is, hogy a Ptk. 540. §-ában és az 541. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel ugyancsak alaptalan a kereset.

Álláspontja szerint a biztosítási díj mértékét nem a díjbevétel alapján kell elszámolni, mivel a rendelkezésre álló biztosítási ajánlatokban nem volt meghatározva, hogy a fuvardíjbevétel hány %-a lenne a biztosítási díj, ugyanakkor a biztosítással fedezett járművek darabszámát jelölték meg, ezért a díj mértéke nem függ a nemzetközi fuvarozási árbevételtől.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a Ptk. 543. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott határidőt a felperes elmulasztotta.

A Székesfehérvári Törvényszék a 2015. október 8-án kelt 32.G.40.026/2015/11. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fizessen meg 10.358.568 forintot és ezen összeg után 2012. október 19-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegének megfelelő mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az alperesnek 15 nap alatt fizessen meg 239.370 forint perköltséget.

Határozata indokolása szerint az állományátruházás tényét a keresetlevél F/3 sorszámú mellékleteként csatolt PSZÁF határozat és az F/4 sorszám alatt csatolt állományátruházási szerződés igazolja. A PSZÁF határozat egy 2011. január 18-án benyújtott állományátruházási szerződésre utal, az F/4 sorszám alatt becsatolt szerződés 2011. április 1-jére van dátumozva. Ez megegyezik azzal a nappal, amely a PSZÁF határozat szerint az állomány átruházásának fordulónapja. A két irat egybevetéséből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a PSZÁF engedély az F/4 sorszám alatt csatolt szerződésre vonatkozik. A szerződés 1.3. pontja ugyanis arra utal, hogy az állományátruházásának fordulónapja a PSZÁF engedélyező határozatában meghatározott időpont, azaz 2011. április 1. napja. Arra vonatkozóan nem merült fel peradat, hogy létezne a becsatolt átruházási szerződésen kívül egy másik állományátruházási szerződés a felperes és a biztosító között, ennek egyébként okszerű indoka sem volna. Az lehetséges, hogy az F/4 szám alatt csatolt állományátruházási szerződés előre lett dátumozva, ennek azonban az érvényesség szempontjából nincs jelentősége. Az állományátruházás következményét a szerződés 4.3., illetve 4.4. pontjai tartalmazzák, amiből következően a felperes 2011. április 1-jétől az állományba tartozó szerződések tekintetében a ... Egyesület általános jogutódjává vált, minden jogosultságot ő gyakorolhat. Ugyanakkor a szerződés 4.4. pontja szerint a befolyó biztosítási díjakból a 2011. április 1-jét megelőző időszakra vonatkozó díjak a biztosítót, az ezt követő időszakra vonatkozó díjak a felperest illetik meg. Ebből a rendelkezésből viszont az következik, hogy a felperes kizárólag a 2011. április 1-jét követő időszakra vonatkozó biztosítási díjak tekintetében vált a követelés jogosultjává, amin a 2013. június 4-én kelt díjperlési megállapodás sem változtat. Az díjperlési megállapodás lényegében a biztosító és a felperes között létrejött ún. perbizományra utal, amelynek lehetőség a magyar jog nem ismeri. Nincs lehetőség ugyanis olyan megállapodás megkötésére, amely adott jogalanyt felhatalmaz arra, hogy más, harmadik jogalanyt megillető követelés érvényesítése iránt pert indítson azzal, hogy majd a per eredményeként befolyó összegből e harmadik személyt kielégítse. Ezt a megállapodást nem lehet figyelembe venni, ezért a felperes alaptalanul követeli a 2009. és 2010. évre, valamint a 2011. évi I. negyedévre jutó biztosítási díjat.

A biztosítási kötvényből egyértelműen meg lehet állapítani, hogy a biztosítási díj számítása nem a

jármű darabszámahoz, hanem a fuvardíj bevételehez igazodik. Az alperes maga sem állította, hogy a díjbevétele arányában fizette volna a biztosítási díjat. Azt semmi nem igazolja, hogy a felek ezt a szerződést utóbb írásban módosították volna, a díj módosítása ráutaló magatartással nem történhet. A biztosítási kötvényhez tartozó 8/A/9 sorszám alatt csatolt igazolások tartalmazzák, hogy a biztosítási védelem mely rendszámú járművekre terjed ki, amiből az következik, hogy a 2011. október 5-i e-mail szerinti „csökkentés” arra utal, hogy az ott meghatározott rendszámú járműre már nem terjed ki a biztosítási fedezet. Ebben az e-mailben a biztosító ismételt felszólította az alperest az előző három év mérlegadatainak megküldésére, aminek nyilvánvalóan az volt a célja, hogy a biztosítási díjat a bevétel arányában állapítsa meg. A nullás igazolás önmagában arra utalhatna, hogy az alperes rendezte a biztosítási díjat. Ezt azonban megdönti az a körülmény, hogy a szerződés értelmében a díj a bruttó nemzetközi fuvardíjbevétele 1,8%-a, azt pedig maga az alperes sem állította, hogy az ennek megfelelő díjat megfizette volna.

A biztosítási szerződés felmondása miatti megszűnése sem eredményezi a díjfizetési kötelezettség megszűnését. A szerződés felmondással történő megszüntetését követően is fennmaradnak egyes jogosultságok. A Ptk. 319. § (2) bekezdése értelmében a megszűnés előtt nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni. Mindez azt jelenti, hogy a helytállási kötelezettség rendelkezésre tartásának ellenértékét, azaz a biztosítási díjat meg kell fizetni.

Tévesen hivatkozott az alperes a Ptk. 540., 541. és 543. §-aira is. A Ptk. 540. §-a, illetve a 541. § (1) bekezdésre való hivatkozás a perbeli jogvita szempontjából nem értelmezhető. A Ptk. 543. § (1) és (2) bekezdésében írt határidők nem a biztosítási díj megfizetésére, hanem a biztosítási szerződés megszűnésére vonatkoznak. A biztosítási díj iránti követelés bíróság előtti érvényesítésének 30 napon belüli elmulasztása a biztosítási szerződés megszűnését és nem a díj követelés megszűnését vagy elévülését eredményezi. Alaptalan ezért az az alperesi hivatkozás, hogy a szerződés felmondását követően 30 nap állt volna rendelkezésre a díjhátralék érvényesítésére.

Az a körülmény, hogy a biztosítótól olyan értesítést kapott, amely szerint a szerződéseket továbbra is a ... Egyesület kezeli, nem áll ellentétben az állományátruházásával. Az állományátruházást követően 2011 májusában keletkezett a ... Egyesülettől származó levél arra utal, hogy a felperes és a biztosító között stratégiai együttműködési megállapodás jött létre, amely szerint a felperes a ... Egyesülethez szervezte ki a fuvarozói felelősségbiztosítási termékekkel kapcsolatos egyes tevékenységeit, ami azt jelenti, hogy a nemzetközi fuvarozással kapcsolatos termékek biztosítási állományai továbbra is a ... Egyesület kezelésében maradnak.

Alaptalan az az alperesi hivatkozás is, hogy a felperes a biztosítási díj megállapításakor nem különítette el a nemzetközi, illetve a belföldi fuvarozásból származó bevételeket. A felperes által F/16 szám alatt csatolt mérlegből egyértelműen kitűnik, hogy a felperes a nemzetközi áru fuvarozás árbevételeit vette alapul a díj megállapításánál.

Mindezekre tekintettel a felperes keresete a 2011. április 1-től december 31-ig tartó időszakra vonatkozó, időarányos biztosítási díj tekintetében alapos.

A becsatolt mérlegadatokból az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2011. évben az alperes nemzetközi fuvarozásból származó bruttó díjbevétele 1.076.485.000 forint volt. A fizetendő biztosítási díj ennek 1,8%-a, azaz 15.501.384 forint. Ebből az összegből az alperes 1.689.960 forintot fizetett meg, a fennmaradó díjtartozása 13.811.424 forint, míg ennek időarányos része 10.385.568 forint, amely összeg a felperest megilleti.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is nyújtott be fellebbezést.

A felperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával az alperest további 25.122.226 forint és ennek 2012. október 19-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, azonban tévesen rögzítette, hogy a 2011. november 24-én kelt levéllel a ... Egyesület mondta fel a szerződést, mert azt ténylegesen a felperes mondta fel. Tény, hogy a felperes az ügymenetét kiszervezte a ... Egyesülethez, ezért a levél fejrésztében a ... Egyesület logója is szerepelt, azonban ettől függetlenül a jognyilatkozat a felperestől származik. Ugyanígy az ítélet tényállásában feltüntetett felszólítólevél is a felperes nyilatkozata, mert az állományátruházást követően a ... Egyesület a peres felek közötti biztosítási szerződést nem mondhatja fel.

Előadta, hogy a Btk. 93. § (1) bekezdése alapján a biztosítási állományát átruházta a felperesre. A törvény rendelkezéséből egyértelműen kitűnik, hogy a biztosítási szerződések vonatkozásában az állományt átvevő biztosító válik az átvett biztosítási szerződések biztosítójává, így a követeléseket vele szemben lehet érvényesíteni, a díjakat a részére kell megfizetni. Az átadó biztosító nemcsak az állományt adja át, hanem azokat a tartalékokat is, amelyek a biztosítási események bekövetkeztére fedezetet nyújtanak, mivel a biztosítási események bejelentésére a bekövetkezésüket követően kerül sor, amely időben több hónapra is elhúzódhat. A károkat ebből a tartalékból kell kifizetni és tartalékot a biztosítónak a befizetett díjakból kell képeznie. Ez is azt támasztja alá, hogy az állományátruházást megelőzően esedékessé vált, de be nem szedett díjaknak az állományt átvevő biztosító a jogosultja. Mindebből pedig az következik, hogy az állomány átvételével a felperes jogosulttá vált a díjak beszedésére és a biztosítási események bekövetkezése esetén kötelezetté vált a biztosítási összegek kifizetésére. Ezen jogok és kötelezettségek függetlenek a kötelezettségek keletkezési idejétől, ezért a biztosítási szerződések szerződői vonatkozásában a jogviszonyt úgy kell tekinteni, hogy a korábbi biztosító helyébe minden vonatkozásban az állományt átvevő biztosító lépett.

Álláspontja szerint nincs más személyre ható relevanciája annak, hogy az elszámolás vonatkozásában a két biztosító hogyan állapodik meg és a később befolyt díjakat és károkat egymás között hogyan számolják el. Az állományátruházási megállapodást egészítette ki a ... Egyesület és a felperes megállapodása, amely az elmaradt díjak behajtásáról rendelkezik. A díjperlési megállapodást az elsőfokú bíróság tévesen minősítette perbizománynak. A díjperlési megállapodás egyértelműen rögzíti, hogy az állományátruházással a biztosítási szerződést átvevő válik a szerződés alanyává, ezért az elmaradt díjak perlésére is az átvevő biztosító, azaz a felperes jogosult. A díjperlési megállapodás kizárólag azt az esetet szabályozza, ha a felperes az elmaradt díjat perli és azt teljes egészében beszedi, akkor az átruházott biztosítási állomány vételára hogyan módosul. Ez a megállapodás azonban az ügyfelek irányába nem bír relevanciával.

Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását.

A kereset jogalapját és összecszerűségét változatlanul vitatta, továbbá azt is, hogy a felperes a biztosítási díj követelése tekintetében a ... Egyesületnek a jogutódja lenne.

Állította, hogy a biztosítási díjat előre megfizette, ezért azt a felperes csak a jogelődjétől követelheti. Hivatkozott továbbá arra, hogy a szerződő felek nem állapodtak meg abban, hogy a felperes jogosult volna az elmaradt díjak érvényesítésére, ezért keresetösségi joga nincs.

A biztosító a biztosítási szerződést 30 napos határidővel felmondta, ezért az alperes és a biztosító közötti jogviszony megszűnt, amivel kapcsolatban a Ptk. 543. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott 30 napos határidőt a felperes elmulasztotta.

A kereset összecszerűségét azért vitatta változatlanul, mert a mérlegben a belföldi fuvarokból származó árbevételek is szerepelnek, amelyek semmiképpen nem lehetnek a nemzetközi fuvarozáshoz kapcsolódó biztosítás díjának alapjai.

A Ptk. 543. § (1) bekezdése és a szabályzat XIV. fejezet 2. pontja alapján a biztosítónak 30 nap állt rendelkezésre a biztosítási szerződés 2011. december 31-ével történő felmondását követően az esetleges díjhátralék követelésére, amely igényt a biztosító és nem a felperes érvényesíthetett volna.

Állította, hogy a részére megküldött egyenlegközlők nem mutattak ki tartozást, továbbá a ... Egyesület a részére olyan igazolást állított ki, amely szerint a keresettel érintett naptári évek vonatkozásában nem áll fenn tartozása, amelyet a nullás igazolások igazoltak. Tartozásra vonatkozó utalás a ... Egyesülettől származó 2011. december 20-i levélben sincs.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a rendelkezésre álló biztosítási ajánlatokban nem volt meghatározva, hogy a fuvardíj bevétel hány %-a lenne a biztosítási díj, ezzel szemben meghatározták a biztosítással fedezett járművek darabszámát, mert a díjszámítást jármű darabszám alapján is alkalmazni lehet, ezért a díj mértéke nem függ a nemzetközi fuvarozási árbevételtől.

Ezen túlmenően a 2011. április 14-i a felperesi képviselő által aláírt kötvényen szereplő az a megállapítás, hogy „Az előző biztosítási kötvény érvényét veszítette”, arra utal, hogy ha korábban a díj a bevételhez igazodott volna, az ezt követő időszakra vonatkozóan már új szerződés jött létre, amelyben a felek fix összegű díjazásra tértek át.

A felperes az alperes fellebbezésére fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a felperes által fellebbezett rész vonatkozásában kérte az elsőfokú bíróság ítéletében a helybenhagyását.

A peres felek fellebbezései nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg, azonban ennek a per érdemi elbírálása szempontjából nincs relevanciája, ugyanakkor megalapozott jogi indokolással marasztalta az alperest.

A felperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy a biztosítási szerződést nem a ... Egyesület, hanem a felperes mondta fel és ugyancsak a felperes volt az, aki a különbözetként jelentkező biztosítási díj megfizetésére szólította fel a felperest. Az F/5 sorszám alatt csatolt 2011. november 24-i, a biztosítási szerződést felmondó és az F/6 sorszám alatt csatolt 2012. október 4-én kelt, a 35.480.784 forint összegű biztosítási díj megfizetésére vonatkozó felszólítólevél fejrészen valóban a ... Egyesület is feltüntetésre került, azonban mindkét levél alján az alperes pecsétje és neve szerepel. A 2011. április 1-jén kelt állományátruházási szerződésből is az következik, hogy a ... Egyesület sem a biztosítási szerződés felmondására, sem felszólítólevél küldésére nem volt jogosult, mivel kizárólag az állománykezelés maradt nála.

A Bit. 93. § (1) bekezdése szerint a biztosítási állomány - az átadó és az átvevő biztosítók közötti megállapodás alapján - a Felügyelet engedélyével, a biztosítási szerződések feltételeinek változatlanul hagyása mellett, részben vagy egészben átruházható a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező biztosítóra, másik tagállamban székhellyel rendelkező biztosítóra, annak fióktelepére, valamint a harmadik országban székhellyel rendelkező biztosító tagállamban létesített fióktelepére. Az állományátruházáshoz nem szükséges a biztosítottak, szerződő felek hozzájárulása. Az állományátruházással - a Felügyelet engedélyének időpontjától - a biztosítási állományt átvevő biztosító válik a szerződés alanyává, illetve az ügyfelek személyes adatai és üzleti titkai tekintetében adatkezelővé.

A Bit-ben szabályozott állományátruházás speciális jogintézmény. Az állományátruházás eredményeképpen a biztosítási szerződés alanyaiban a biztosítási oldalon változás következik be, az átadó biztosító a jogviszonyból kilép, míg az átvevő biztosító a jogviszonyba belép. Az állományátruházás nem azonos sem az engedményezéssel, sem a tartozásátvállalással, a jogintézmények között azonban számos hasonlóság van. Az állományátruházás létrejöttéhez a

Felügyelet engedélye szükséges ugyan, de a szerződő fél hozzájárulását a törvény nem kívánja meg. A jogalkotó a jogosult kötelező tájékoztatására vonatkozó szabályozással és a rendkívüli felmondás lehetővé tételével biztosítja a jogosult döntési jogát arra az esetre, ha bármely okból nem kívánja az állományátruházással a szerződésbe belépő átvevő biztosítóval a biztosítási szerződést fenntartani. Elsődlegesen a jogosult érdekét szolgáló szabály az előzetes felügyeleti engedélyre vonatkozó rendelkezése is, ugyanis a törvény kötelezővé teszi a Felügyeletnek a kérelem elutasítását, amennyiben az állományátruházás veszélyezteti az átadó biztosító által az állományátruházással érintett biztosítási szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítését. Állományátruházás esetén az érintett biztosítási szerződésekre vonatkozó szerződési feltételek nem változhatnak, tehát a biztosítási szerződés csak a biztosító személyét érintően módosulhat.

A Bit. 93. § (1) bekezdésének rendelkezéséből valóban az következik, hogy az állományátruházással a biztosítási szerződések vonatkozásában az állományt átvevő biztosító válik az átvett biztosítási szerződések biztosítójává - amivel megegyezik az állományátruházási szerződés 4.3. pontja is - az állományátruházás időpontjától kezdve. Az állományátruházási szerződés 4.3. pontja szerint az állományátruházás időpontját követően bekövetkező károk rendezésére a vevő teljeskörű pénzügyi és jogi felelősséget vállal, azaz csak a 2011. április 1-jét követően bekövetkezett károkért van helytállási kötelezettsége a felperesnek. Az állományátruházási szerződés 4.4. pontja az állományátruházás időpontját megelőző időszakra úgy rendelkezik, hogy az erre az időszakra befolyó díjak az átruházót, míg az ezt követő időszakra vonatkozó díjak a vevőt illetik meg.

Mindebből pedig az következik - ahogy az elsőfokú bíróság is helyesen értelmezte -, hogy a felperes kizárólag a 2011. április 1-jét (azaz az állományátruházás időpontját) követő időszakra vonatkozó biztosítási díjak tekintetében vált a követelés jogosultjává. Ezen nem változtat a felperesnek a fellebbezésében tett az a hivatkozása sem, hogy a károk rendezésének alapját képező tartalékot a biztosítónak a beszedett díjakból kell képeznie, mert az állományátruházási szerződés 4.3. pontja a felperesre csak az állományátruházás időpontját követően bekövetkező károk rendezésére terjed ki, amit alátámaszt az is, hogy a Felügyelethez benyújtott kérelemnek többek között tartalmaznia kell az átruházandó állományhoz kapcsolódó biztosítás technikai tartalékok és azok fedezetének megjelölését, valamint nyilatkozatot ezen tartalékok és fedezetük sorsáról, az átadás feltételeiről és körülményeiről.

A szerződéseket nem elnevezésük, hanem tényleges tartalmuk alapján kell értékelni, ezért helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a 2013. június 4-én a peres felek által aláírt díjperlési megállapodás (amely a 2011. április 1-i keltezésű állományátruházási szerződés kiegészítése) részben perbizományra, részben követelés átruházására irányult. Az állományátruházási szerződés 4.4. pontja csak arról rendelkezik, hogy az állományátruházás időpontját megelőző időszakra vonatkozó díjak az átruházót, az ezt követő időszakra vonatkozó díjak a vevőt illetik. A szerződésnek ezt a pontját a díjperlési megállapodásban a peres felek azzal egészítették ki, hogy a díjperlés eredményességét követően a befolyt díj ennek megfelelően kerül elosztásra. A díjat csökkentik a díjperlés költségei, amelyeket a felek a 4.4. pont rendelkezéseinek figyelembevételével arányosan viselnek. A díjperlési megállapodás kizárólag az alperesre vonatkozóan jött létre, amiben azt rögzítették, hogy az alperes nemzetközi közúti árufuvarozási felelősségbiztosítási szerződése a felperes állományába került, továbbá az alperes által fizetett díj és a ténylegesen fizetendő díj közötti különbség 35.480.784 forint. A felperes fellebbezésben tett állításával szemben, a díjperlési megállapodás fent idézett szövegéből éppen az következik, hogy a felperes elszámolási kötelezettség mellett, saját nevében, de a ... Egyesület javára vállalta a perindítást az alperessel szemben az állományátruházás időpontját megelőző időszakra vonatkozó díjak behajtása érdekében. A ... Egyesület a megállapodással csak az állományátruházás időpontját követő időszakra, azaz 2011. április 1-jét követően esedékes díjakra ruházta át a követelést a

felperesre, míg az állományátruházás időpontját megelőző időszakra a felek között perbizomány jött létre. A Pp. azonban a perbizomány intézményét nem ismeri, ezért a felperesnek nincs perbeli legitimációja az állományátruházási szerződés időpontját megelőző időszakra saját nevében a ... Egyesület javára perben érvényesíteni az elmaradt biztosítási díj iránti követelést.

A felperes állításával szemben a díjperlési megállapodásban a beszedett díjjal a vételár nem módosult, hanem a felek arról rendelkeztek, hogy a befolyt díjat csökkentik a költségekkel a 4.4. rendelkezéseinek figyelembevételével és nem a vételárat.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes kizárólag a 2011. április 1-jét követő időszakra esedékes biztosítási díjak tekintetében rendelkezik perbeli legitimációval.

Az alperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte a felperes jogutódi minőségét, ugyanis azt az F/3 sorszám alatt csatolt, 2011. március 11-én kelt PSZÁF határozat és a felek között 2011. április 1-jei dátummal létrejött állományátruházási szerződés - figyelemmel a Bit. 93. § (1) bekezdésében foglaltakra - az állományátruházás tényét és ezzel együtt a felperes jogutódi minőségét egyértelműen alátámasztja és bizonyítja, ahogy azt az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában maga is kifejtette.

A felperes keresetösségi joga tekintetében a Fővárosi Ítélet táblája utal a fent részletesen kifejtettükre és arra, hogy a felperesnek 2011. április 1-jét követő időszakra a keresetösségi joga fennáll.

Egyetértett a Fővárosi Ítélet táblája az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett azon jogi álláspontjával (amit az alperes a fellebbezésében változatlanul sérelmezett), hogy a Ptk. 543. § (1) és (2) bekezdésében írt határidők a biztosítási szerződés megszűnésére vonatkoznak. A Ptk. 543. § (1) bekezdésében meghatározott 30 napos határidővel a biztosítási jogviszony szűnik meg, ami nem azt jelenti, hogy kizárólag ezen 30 napon belül lehet a ki nem fizetett díjat követelni. A biztosítási jogviszony megszűnése nem érinti a díjhátralék követelését, azt a jogosult az általános elévülési időn belül érvényesítheti a kötelezettel szemben.

A ... Egyesület szabályzata XIV. fejezetének 2. pontja a Ptk. 543. § (1) bekezdésével egyezően a díjfizetési kötelezettség elmulasztásához köti a biztosítási szerződés megszűnését, ez azonban a díjhátralék érvényesítését ugyancsak nem befolyásolja.

A felterjesztett iratok között nem szerepel a 2011. április 14-i felperesi cégvezető által aláírt kötvény, ezért a Fővárosi Ítélet táblája az ezzel kapcsolatos alperesi érvelést nem tudta vizsgálni. Az alperes ezzel kapcsolatos állításával szemben az iratokhoz 8/A/4 sorszám alatt csatolt, 2011. április 21-i, a felperesnek az alpereshez írt levelében értesítette az állományátruházásról, továbbá arról, hogy a biztosítási szerződések továbbra is hatályosak, azok kondícióit nem befolyásolja az állományátvétel.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a biztosítási kötvényt mindkét szerződő fél aláírta, ezért az abban foglaltakat kell figyelembe venni a díj megállapításánál, a biztosítási díj ráutaló magatartással nem módosítható. A ... Egyesület és az alperes által aláírt és így elfogadott biztosítási ajánlat, amely alapján a felek között a biztosítási szerződés létrejött, egyértelműen rögzíti, hogy a díjszámítás a fuvardíj bevétel alapján történik. A 2008. május 5-én aláírt szerződésben a bruttó fuvardíj bevételt 117.358.000 forintban határozták meg és az alapidíjtételt 1,8%-ban, és ezen adatok figyelembevételével került meghatározásra az alapidíj összesen 2.112.444 forint összegben, míg a biztosítás éves díját a 2008. évre vonatkozóan 1.689.956 forintban jelölték meg. A biztosítással fedezett járművek darabszáma nem került megjelölésre, a ... Egyesület által

kiállított igazolásban azokat a rendszámokat sorolták fel, amelyekre a biztosítási védelem a biztosítási szerződés alapján az adott időszakra kiterjedt. A felperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében sem bizonyította, hogy a biztosítási díjat a bruttó fuvardíj árbevétele alapján kifizette volna a biztosítási jogviszony időtartama alatt, ezért az általa hivatkozott nullás igazolások, valamint a tartozásra vonatkozó utalás hiánya nem jelenti azt, hogy nincs díjhátraléka.

A felperes a kereset összegét helyesen jelölte meg. Az alperes fellebbezésben tett állításával szemben, azok között nem szerepel belföldi fuvarokból származó árbevétel. A felperes által csatolt, az alperes 2009., 2010. és 2011. évi beszámolóinak részét képező kiegészítő mellékletekben külön rovatban szerepel a belföldi áru fuvarozásból származó árbevétel és külön rovatban a nemzetközi áru fuvarozásból származó árbevétel. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a kiegészítő mellékletekben nettó árbevétel van, míg a felperes az általa érvényesített ugyanazon összeget bruttó díjbevételeként jelölte meg, azaz a felperes az alperesre nézve kedvezőbb összegben érvényesítette az igényét.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fellebbezésekre tekintettel kiegészített indokolással - helybenhagyta.

A peres felek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az általuk illetékbélyegben lerótt fellebbezési illetéket a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint maguk viselik. Az alperes által fellebbezett pertárgyérték 10.358.568 forint, míg a felperes által fellebbezett pertárgyérték 25.122.226 forint, a két összeg különbsége, azaz 14.763.658 forint után az alperesi pernyertességre tekintettel kell a felperesnek az alperes részére ügyvédi munkadíjat fizetni a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. március 24.

. Koday Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna s.k.. Pusztai Anita s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő